

TOWAROWA
GIEŁDA ENERGII S.A.

Regulamin obrotu Rynku Towarów Giełdowych Towarowej Giełdy Energii S.A.

Tekst jednolity sporządzony w dniu 11 czerwca 2010 r. i ogłoszony przez Zarząd Towarowej Giełdy Energii S.A. w dniu 14 czerwca 2010 r.
na podstawie Uchwały Rady Nadzorczej nr 102/19/IV/10
z dnia 11 lutego 2010 r. z uwzględnieniem zmiany dokonanej Uchwałą Rady Nadzorczej nr 103/20/IV/10 z dnia 18 maja 2010 r.

Regulamin zatwierdzony decyzją Komisji Nadzoru Finansowego
z dnia 9 czerwca 2010 r.
wchodzi w życie w dniu 21 czerwca 2010 r.

Rozdział I. Postanowienia ogólne.

§1

1. Niniejszy Regulamin określa zasady obrotu towarami giełdowymi na Rynku Towarów Giełdowych prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii S.A.
2. Przedmiotem obrotu na Rynku Towarów Giełdowych mogą być towary giełdowe dopuszczone do obrotu zgodnie z Regulaminem.

§2

Ileokroć w niniejszym Regulaminie mowa jest o:

- 1) Członku Giełdy – rozumie się przez to podmiot posiadający status Członka Giełdy w zakresie obrotu towarami giełdowymi zgodnie z Regulaminem;
- 2) gazie - rozumie się przez to paliwa gazowe, o których mowa w art. 3 pkt. 3 a) ustawy Prawo energetyczne;
- 3) giełdzie lub RTG – rozumie się przez to Rynek Towarów Giełdowych prowadzony zgodnie z Regulaminem przez Towarową Giełdę Energii Spółkę Akcyjną z siedzibą w Warszawie;
- 4) Giełdzie – rozumie się przez to Towarową Giełdę Energii Spółkę Akcyjną z siedzibą w Warszawie;
- 5) IRiESP – rozumie się przez to Instrukcję Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej opracowaną przez Operatora Systemu Przesyłowego zgodnie z art. 9 g) ustawy Prawo energetyczne;
- 6) Izbie Rozliczeniowej – rozumie się przez to Izbę Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A. z siedzibą w Warszawie prowadzącą izbę rozliczeniową i rozrachunkową, która pełni funkcję giełdowej izby rozrachunkowej, zgodnie z ustawą o obrocie instrumentami finansowymi;
- 7) jednostce grafikowej – rozumie się przez to podstawowy obiekt rynku bilansującego w rozumieniu IRiESP;
- 8) jednostce obrotu – rozumie się przez to ustaloną przez Zarząd Giełdy dla każdego towaru giełdowego danego rodzaju minimalną ilość towarów giełdowych, której może dotyczyć zlecenie;
- 9) KDPW – rozumie się przez to Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółkę Akcyjną z siedzibą w Warszawie;
- 10) KNF – rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego, organ nadzoru nad rynkiem regulowanym w Polsce;
- 11) KRUE – rozumie się przez to Krajowy Rejestr Upoważnień do Emisji prowadzony przez Krajowego Administratora Systemu Handlu Upoważnieniami do Emisji;
- 12) Operatorze Systemu Przesyłowego lub OSP - rozumie się przez to Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator Spółka Akcyjna z siedzibą w Konstancinie-Jeziornie;
- 13) Prezesie Urzędu Regulacji Energetyki – rozumie się przez to centralny organ administracji rządowej z zakresu gospodarki paliwami i energią w Polsce;
- 14) przedsiębiorstwie energetycznym – rozumie się przez to podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji paliw albo energii lub obrotu nimi (zgodnie z art. 3. pkt. 12 ustawy Prawo energetyczne).

- 15) RDNiB – rozumie się przez to Rynek Dnia Następnego i Bieżącego, prowadzony przez Giełdę;
- 16) Regulaminie – rozumie się przez to niniejszy Regulamin;
- 17) Rejestrze – rozumie się przez to rejestr świadectw pochodzenia oraz wynikających z nich praw majątkowych w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne;
- 18) RG - rozumie się przez to Rynek Gazu prowadzony przez Giełdę;
- 19) RPM - rozumie się przez to Rynek Praw Majątkowych prowadzony przez Giełdę;
- 20) RTT– rozumie się przez to Rynek Terminowy Towarowy prowadzony przez Giełdę;
- 21) RUE – rozumie się przez to Rynek Upnień do Emisji prowadzony przez Giełdę;
- 22) systemie informatycznym giełdy – rozumie się przez to zespół urządzeń i oprogramowania, w szczególności wyspecjalizowany program komputerowy, za pośrednictwem, którego odbywa się obrót na RTG;
- 23) Świadectwach Pochodzenia – rozumie się przez to świadectwa pochodzenia lub świadectwa pochodzenia z kogeneracji w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne.
- 24) towarze giełdowym – rozumie się przez to towar giełdowy w rozumieniu ustawy o giełdach towarowych;
- 25) transakcji giełdowej – rozumie się przez to umowę sprzedaży towarów giełdowych dopuszczonych do obrotu na rynku towarowym zawartą przez Członka Giełdy zgodnie z Regulaminem;
- 26) uprawnieniu do emisji - rozumie się przez to uprawnienie do wprowadzania do powietrza w określonym czasie jednego megagrama (1 Mg) dwutlenku węgla (CO₂) lub ilości innego gazu cieplarnianego stanowiącej odpowiednik 1 Mg dwutlenku węgla, obliczonej z wykorzystaniem współczynników ocieplenia - w przypadku gazów cieplarnianych lub 1 Mg innych substancji, które może być sprzedane, przeniesione lub umorzone na zasadach określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2004r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji;
- 27) ustawie o giełdach towarowych – rozumie się przez to ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r., Nr 48, poz. 284, z późn. zm.);
- 28) ustawie o obrocie instrumentami finansowymi – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2005 r., Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.);
- 29) ustawie Prawo energetyczne – rozumie się przez to ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r., Nr 89, poz. 625, z późn. zm.);
- 30) zleceniu – rozumie się przez to złożoną przez Członka Giełdy ofertę kupna lub sprzedaży.

Rozdział II. Warunki i tryb dopuszczania do obrotu towarów giełdowych.

§3

Przedmiotem obrotu na giełdzie towarowej, prowadzonej przez Towarową Giełdę Energii S.A. mogą być towary giełdowe dopuszczone do obrotu na RTG.

§4

1. Obrót towarami giełdowymi danego rodzaju dokonywany jest na wyodrębnionych rynkach, stworzonych przez Radę Nadzorczą Giełdy w drodze zmiany niniejszego Regulaminu.
2. Dopuszczenie do obrotu towaru giełdowego danego rodzaju następuje w momencie wejścia w życie zmiany Regulaminu, o której mowa w ust. 1, o ile niniejszy Regulamin nie przewiduje innego trybu dopuszczania.

§5

Obrót towarami giełdowymi dokonywany jest na następujących wyodrębnionych rynkach w ramach RTG:

- a) Rynku Dnia Następnego i Bieżącego,
- b) Rynku Gazu,
- c) Rynku Terminowym Towarowym,
- d) Rynku Praw Majątkowych,
- e) Rynku Upnień do Emisji.

§6

Giełda w ramach Rejestru prowadzi rejestry świadectw pochodzenia, oraz wynikających z nich praw majątkowych na zasadach określonych w ustawie Prawo energetyczne i odrębnym regulaminie Rejestru ustalonym przez Towarową Giełdę Energii S.A.

Rozdział III. Sposoby określenia wymagań jakościowych i standardów przewidzianych dla towarów giełdowych oraz sposoby kontroli ich jakości.

§7

1. Zarząd Giełdy może określić w drodze uchwały wymagania jakościowe i standardy przewidziane dla towarów giełdowych, dopuszczonych do obrotu na giełdzie oraz sposoby kontroli ich jakości, z uwzględnieniem właściwych przepisów w zakresie stosowania w obrocie norm jakościowych.
2. Zarząd Giełdy określi standardy jakościowe jakie powinien spełniać gaz w Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń dla Rynku Gazu.

Rozdział IV. Zasady wprowadzania towarów giełdowych do obrotu giełdowego.

§8

1. Towary giełdowe danego rodzaju wprowadza do obrotu na RTG Zarząd Giełdy, o ile niniejszy Regulamin nie przewiduje innego trybu wprowadzania towaru giełdowego danego rodzaju do obrotu na RTG.
2. Zarząd Giełdy może w sytuacjach przewidzianych w niniejszym Regulaminie zawiesić, ograniczyć lub zakończy obrót poszczególnymi towarami giełdowymi.

§9

1. Zarząd Giełdy określa terminy obrotu i wykonania dla poszczególnych rodzajów towarów giełdowych, zwane dalej „kalendarzem notowania i wykonania”.
2. Uchwała Zarządu Giełdy, o której mowa w ust. 1, powinna być podana do publicznej wiadomości co najmniej na 14 dni przed terminem pierwszego notowania.
3. Zarząd Giełdy, kierując się bezpieczeństwem obrotu lub interesem jego uczestników, może w formie uchwały dokonać zmian w kalendarzu notowania i wykonania. Uchwała Zarządu Giełdy w tej sprawie powinna być podana do publicznej wiadomości co najmniej na 14 dni przed terminem najbliższej wprowadzanej zmiany.

Rozdział V. Wykonanie transakcji poprzez dostawę fizyczną towaru giełdowego.

§10

1. Giełda organizuje obrót towarami giełdowymi i w tym zakresie zapewnia Członkom Giełdy dopuszczonym do działania na RTG możliwość zawierania transakcji giełdowych oraz ich sprawny i bezpieczny przebieg. W przypadkach i na zasadach opisanych w niniejszym Regulaminie Giełda dokonuje rozliczenia transakcji zawartych w obrocie organizowanym przez Giełdę lub zawartych przez Członków Giełdy poza tym obrotem. W zakresie przewidzianym przez przepisy prawa Giełda może powierzyć dokonywanie rozliczeń lub rozrachunku transakcji giełdowych podmiotowi zewnętrznemu.
2. Giełda nie ponosi odpowiedzialności za fizyczną dostawę lub odbiór energii elektrycznej, lub gazu w ramach wykonania zawartych na giełdzie transakcji. W szczególności Giełda nie jest odpowiedzialna za szkody poniesione w wyniku nie dostarczenia energii elektrycznej lub gazu w ilości wynikającej z transakcji zawartych na giełdzie oraz wad fizycznych gazu będącego przedmiotem takich transakcji.
3. Członek Giełdy ponosi ryzyko ograniczeń w dostawach gazu lub energii elektrycznej w ilości zakontraktowanej na giełdzie w związku z awariami lub ograniczeniami systemu przesyłowego, bez możliwości podnoszenia jakichkolwiek roszczeń odszkodowawczych w stosunku do Giełdy.
4. Giełda nie ponosi odpowiedzialności w stosunku do Członków Giełdy lub osób trzecich za jakiegokolwiek szkody wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania przez Członka Giełdy dostawy lub odbioru przez tego Członka Giełdy (w całości lub części) gazu lub energii elektrycznej zakontraktowanej na giełdzie.
5. W przypadkach, w których niniejszy Regulamin dopuszcza możliwość zgłoszenia zawartych transakcji giełdowych dla energii elektrycznej do fizycznej realizacji Operatorowi Systemu Przesyłowego poprzez jednostki grafikowe innego Członka Giełdy, Członek Giełdy udostępniający swoje jednostki grafikowe oraz Członek Giełdy, który z tych jednostek grafikowych korzysta, ponoszą solidarnie odpowiedzialność za zapewnienie zdolności przesyłowej energii elektrycznej oraz wykonanie zawartych na giełdzie transakcji.
6. Giełda odpowiada za dostarczenie Prawa Majątkowego, które zostało nabyte na RPM, na konto ewidencyjne Członka Giełdy w odpowiednim rejestrze. W przypadku powierzenia dokonywania rozliczeń transakcji giełdowych podmiotowi zewnętrznemu podmiot ten odpowiada za dostarczenie Prawa Majątkowego.
7. Członek Giełdy jest odpowiedzialny za zapewnienie rozliczenia uprawnień do emisji, które są przedmiotem transakcji giełdowych, przez odpowiedni rejestr uprawnień do emisji. Giełda nie

odpowiada za zarejestrowanie uprawnień do emisji w odpowiednim rejestrze uprawnień do emisji na rachunku ewidencyjnym Członka Giełdy, który nabył je na RUE.

Rozdział VI. Zgłoszenie Operatorowi Systemu Przesyłowego zawartych transakcji giełdowych.

§11

1. Transakcje giełdowe dotyczące energii elektrycznej zgłaszane są do fizycznej realizacji Operatorowi Systemu Przesyłowego zgodnie z IRiESP.
2. Członek Giełdy, w celu dokonania zgłoszenia Operatorowi Systemu Przesyłowego do fizycznej realizacji zawartych transakcji giełdowych kupna lub sprzedaży energii elektrycznej może korzystać z następujących jednostek grafikowych:
  - a) Jednostki grafikowe otrzymane od Operatora Systemu Przesyłowego; lub
  - b) Jednostki grafikowe udostępnione przez inne przedsiębiorstwo energetyczne, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym Regulaminie.
3. Członek Giełdy, w celu dokonania zgłoszenia Operatorowi Systemu Przesyłowego do fizycznej realizacji zawartych transakcji giełdowych kupna lub sprzedaży energii elektrycznej może, z uwzględnieniem ust. 4 poniżej, korzystać z jednostek grafikowych udostępnionych (dalej „Jednostki Grafikowe Udostępnione”) przez inne przedsiębiorstwo energetyczne (dalej „Podmiot Udostępniający”).
4. Korzystanie przez Członka Giełdy z Jednostek Grafikowych Udostępnionych wymaga zgody Zarządu Giełdy udzielanej na wniosek zainteresowanego Członka Giełdy. Wraz z wnioskiem, wnioskodawca składa oświadczenie Podmiotu Udostępniającego, potwierdzające udostępnienie temu wnioskodawcy Jednostek Grafikowych Udostępnionych, zgodne ze wzorem określonym przez Zarząd Giełdy. Zarząd Giełdy wyrażając zgodę na korzystanie z Jednostek Grafikowych Udostępnionych określa termin, od którego dany Członek Giełdy może z nich korzystać. Do wniosku o wyrażenie zgody na korzystanie z Jednostek Grafikowych Udostępnionych stosuje się odpowiednio postanowienia § 15 i § 16 niniejszego Regulaminu.
5. Zarząd Giełdy po uzyskaniu informacji o zaistnieniu jakiegokolwiek przyczyny uniemożliwiającej danemu Członkowi Giełdy korzystanie z Jednostek Grafikowych Udostępnionych, uchyla uchwałę o wyrażeniu zgody na korzystanie z tych Jednostek Grafikowych.

Rozdział VII. Członkowie Giełdy.

Oddział 1. Członkostwo na Giełdzie

§12

1. Członkami Giełdy mogą być:
  - a) towarowe domy maklerskie,
  - b) domy maklerskie,
  - c) przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucję lub obrót energią elektryczną oraz będący osobami prawnymi odbiorcy uprawnień

do korzystania z usług przesyłowych, zgodnie z przepisami ustawy Prawo energetyczne, spełniający warunki, o których mowa w ustawie o giełdach towarowych,

- d) zagraniczne osoby prawne, o których mowa w art. 50 ust. 1 ustawy o giełdach towarowych,
  - e) niebędące towarowymi domami maklerskimi spółki handlowe, prowadzące działalność, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2 i 4 w zakresie obrotu towarami giełdowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a ustawy o giełdach towarowych.
2. Podmioty, o których mowa w ust. 1 lit. c), mogą zawierać transakcje, których przedmiotem są towary giełdowe będące energią elektryczną, limitami wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia, o których mowa w ustawie Prawo energetyczne, lub niebędącymi instrumentami finansowymi prawami majątkowymi, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od energii elektrycznej, wyłącznie na rachunek własny, z zastrzeżeniem postanowień Rozdziału VI niniejszego Regulaminu.

§13

1. Stronami transakcji zawieranych na RTG mogą być wyłącznie podmioty, które zawarły z Giełdą umowę o członkostwo i zostały dopuszczone do działania na giełdzie przez Zarząd Giełdy.
2. Stronami transakcji na RG mogą być wyłącznie podmioty, o których mowa w § 12 ust. 1 lit. a), b) i e) pod warunkiem uzyskania odpowiedniej koncesji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.
3. Stronami transakcji na RPM mogą być wyłącznie podmioty, które posiadają możliwość dokonywania rozliczeń transakcji giełdowych, których przedmiotem są prawa majątkowe do świadectw pochodzenia, w odpowiednim Rejestrze.
4. Stronami transakcji na RUE mogą być wyłącznie podmioty, które posiadają możliwość dokonywania rozliczeń transakcji giełdowych, których przedmiotem są uprawnienia do emisji, w odpowiednim rejestrze uprawnień do emisji.
5. Złożenie przez podmiot zainteresowany uzyskaniem członkostwa na giełdzie wniosku, o którym mowa ust. 7 poniżej, traktowane jest jako złożenie oferty zawarcia umowy o członkostwo.
6. Zawarcie umowy o członkostwo następuje z momentem podjęcia przez Zarząd Giełdy uchwały o przyznaniu statusu Członka Giełdy.
7. Zarząd Giełdy określa warunki, jakim powinien odpowiadać wniosek o zawarcie umowy o członkostwo oraz dokumenty i informacje jakie powinien dostarczyć podmiot składający wniosek o zawarcie umowy o członkostwo.
8. W przypadku złożenia wniosku o zawarcie umowy o członkostwo oraz dokumentów i informacji w innym języku niż język polski, Zarząd Giełdy określa zakres tłumaczenia powyższych dokumentów na język polski oraz zakres i zasady pokrywania tych kosztów przez wnioskodawcę.
9. Zarząd Giełdy podejmuje decyzję o nadaniu statusu Członka Giełdy biorąc pod uwagę dane zawarte we wniosku.
10. Zarząd Giełdy podejmuje decyzję o nadaniu statusu Członka Giełdy w terminie 20 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku.

§14

Na wniosek podmiotu, o którym mowa w § 12 ust. 1 lit. c) zainteresowanego uzyskaniem statusu Członka Giełdy, Giełda, działając jako podmiot rozliczający transakcje giełdowe, może zobowiązać się do rozliczania zawieranych przez niego transakcji giełdowych pod warunkiem uzyskania przez ten podmiot zezwolenia KNF na prowadzenie rejestrów lub rachunków towarów giełdowych oraz dopuszczenia tego podmiotu do działania na RTG. Wzór wniosku, o którym mowa powyżej, określa Zarząd Giełdy.

§15

1. Podmiot składający wniosek o nadaniu statusu Członka Giełdy, jak również Członek Giełdy, zobowiązani są niezwłocznie informować Giełdę o wszelkich zmianach danych zawartych we wniosku o nadanie statusu Członka Giełdy.
2. W celu zapewnienia bezpieczeństwa obrotu giełdowego Zarząd Giełdy ma prawo w każdym czasie żądać od Członka Giełdy dodatkowych informacji, wykraczających poza zakres objęty wnioskiem.

§16

Zarząd Giełdy może wprowadzić wobec Członków Giełdy szczególne obowiązki informacyjne w zakresie związanym z członkostwem na Giełdzie, w szczególności może zobowiązać Członka Giełdy do przekazywania Giełdzie okresowych sprawozdań finansowych.

§17

Zarząd Giełdy podejmuje uchwałę o odmowie przyznania statusu Członka Giełdy, jeżeli wnioskodawca nie spełnia wymogów formalnych lub w ocenie Zarządu Giełdy wnioskodawca nie daje rękojmi należytego wykonywania obowiązków Członka Giełdy, lub nie spełnia wymagań w zakresie rozliczania lub rozrachunku transakcji zawieranych na giełdzie.

§18

1. Od decyzji Zarządu Giełdy w sprawie odmowy przyznania statusu Członka Giełdy można złożyć odwołanie do Rady Nadzorczej Giełdy w terminie 20 dni od dnia otrzymania powiadomienia o decyzji Zarządu Giełdy.
2. Ponowny wniosek o zawarcie umowy o członkostwo może być złożony nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy od dnia podjęcia decyzji w sprawie odmowy przyznania statusu Członka Giełdy przez Zarząd Giełdy albo Radę Nadzorczą Giełdy.

§19

1. Członek Giełdy jest zobowiązany do upoważnienia co najmniej jednej osoby do wykonywania następujących czynności:
  - a) odbioru wszelkich informacji przekazywanych przez Giełdę, które dotyczą w szczególności zleceń Członka Giełdy, transakcji przez niego zawartych, wyników sesji, rozliczeń posesyjnych i faktur,
  - b) zgłaszania wszelkich zauważonych nieprawidłowości dotyczących zawartych transakcji lub rozliczeń, w terminach określonych przez Giełdę,
  - c) reprezentowania Członka Giełdy wobec władz Giełdy w sprawach innych niż wyżej wymienione.

2. Osoba upoważniona do wykonywania wyżej wymienionych czynności może reprezentować wyłącznie jednego Członka Giełdy.

Oddział 2. Dopuszczenie do działania na giełdzie.

§20

1. Dopuszczenie Członka Giełdy do działania na wyodrębnionych rynkach w ramach RTG następuje z momentem podjęcia przez Zarząd Giełdy uchwały o dopuszczeniu do działania na giełdzie.
2. Zarząd Giełdy określa warunki jakim powinien odpowiadać wniosek o dopuszczenie do działania na giełdzie.
3. W przypadku złożenia wniosku o dopuszczenie do działania na rynku oraz dokumentów i informacji w innym języku niż język polski, Zarząd Giełdy określa zakres tłumaczenia powyższych dokumentów na język polski oraz zakres i zasady pokrywania kosztów tłumaczenia przez wnioskodawcę.
4. Zarząd Giełdy podejmuje decyzję o dopuszczeniu do działania na rynku biorąc pod uwagę dane zawarte we wniosku o dopuszczenie do działania na giełdzie.
5. Zarząd Giełdy podejmuje decyzję o dopuszczeniu do działania na rynku w terminie 20 dni od chwili złożenia kompletnego wniosku.

§21

1. Członek Giełdy zobowiązany jest niezwłocznie informować Giełdę o wszelkich zmianach danych zawartych we wniosku o dopuszczenie do działania na giełdzie.
2. W celu zapewnienia bezpieczeństwa obrotu giełdowego Zarząd Giełdy ma prawo w każdym czasie żądać od danego Członka Giełdy przedstawienia dodatkowych informacji, wykraczających poza zakres objęty wnioskiem, o którym mowa w ust. 1.

§22

Zarząd Giełdy dopuszcza wnioskodawcę do działania na giełdzie, jeżeli wnioskodawca:

- a) spełnia wymagania w zakresie rozliczania transakcji zawieranych na poszczególnych rynkach, określone w niniejszym Regulaminie lub przez Izbę Rozliczeniową,
- b) zobowiąże się do przestrzegania przepisów obowiązujących na giełdzie,
- c) upoważni co najmniej jednego maklera giełd towarowych lub maklera papierów wartościowych do reprezentowania go w transakcjach giełdowych,
- d) posiada umowę o rozliczanie transakcji z towarowym domem maklerskim będącym członkiem Izby Rozliczeniowej, który na podstawie tej umowy będzie gwarantować wywiązywanie się przez wnioskodawcę z wszelkich zobowiązań z tytułu zawieranych transakcji giełdowych albo posiada zezwolenie KNF na prowadzenie rachunków lub rejestrów towarów giełdowych.

§23

1. Osoba reprezentująca Członka Giełdy w transakcjach giełdowych powinna odbyć szkolenie z zakresu praktycznej obsługi systemów informatycznych Giełdy.

2. Zarząd Giełdy określa szczegółowe zasady przeprowadzenia przez Giełdę szkolenia, o którym mowa w ust. 1.

§24

Zarząd Giełdy podejmuje uchwałę o odmowie dopuszczenia do działania na giełdzie, jeżeli wnioskodawca nie spełnia wymogów formalnych dopuszczenia lub w ocenie Zarządu Giełdy wnioskodawca nie daje rękojmi należytego wykonywania obowiązków Członka Giełdy, lub nie spełnia wymagań w zakresie rozliczania lub rozrachunku transakcji zawieranych na giełdzie.

§25

1. Od decyzji Zarządu Giełdy w sprawie odmowy dopuszczenia do działania na giełdzie można złożyć odwołanie do Rady Nadzorczej Giełdy w terminie 20 dni od dnia otrzymania powiadomienia o decyzji Zarządu Giełdy.
2. Ponowny wniosek o dopuszczenie do działania na giełdzie może być złożony nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy od dnia podjęcia decyzji w sprawie odmowy dopuszczenia do działania na giełdzie przez Zarząd Giełdy albo Radę Nadzorczą Giełdy.

Oddział 3. Obowiązki Członka Giełdy.

§26

1. Członek Giełdy obowiązany jest prowadzić swoją działalność zgodnie z przyjętymi praktykami rynkowymi, przepisami obowiązującymi na giełdzie oraz zasadami staranności, lojalności i bezstronności wobec uczestników obrotu giełdowego, a także z zachowaniem zasad bezpieczeństwa obrotu, a w szczególności jest zobowiązany:
  - a) zapewnić we właściwym czasie informacje swoim klientom o wszystkich czynnościach wykonywanych na ich rzecz w obrocie na giełdzie,
  - b) nie dokonywać transakcji giełdowych na własny rachunek na warunkach uprzywilejowanych w stosunku do analogicznych transakcji przeprowadzanych na rachunek klienta,
  - c) nie podejmować działań, a w szczególności składać takich zleceń, które mają na celu stwarzanie warunków, w których kurs rynkowy, układ zleceń lub obroty nie wyrażają rzeczywistej sytuacji rynkowej.

§27

Członek Giełdy określa zasady nabywania i zbywania towarów giełdowych notowanych na giełdzie przez członków swoich władz lub pracowników, których zakres obowiązków obejmuje czynności związane z obrotem na giełdzie oraz zapewnia przestrzeganie tych zasad.

§28

Członek Giełdy obowiązany jest wdrożyć procedury ochrony informacji poufnych i tajemnicy związanych z transakcjami giełdowymi.

§29

1. Członek Giełdy zobowiązany jest prowadzić działalność na giełdzie w sposób uczciwy, przyczyniający się do skutecznego i bezpiecznego jego funkcjonowania oraz właściwej ochrony interesów wszystkich innych Członków Giełdy.

2. Zabronione jest działanie mające na celu sztuczne podwyższanie lub obniżanie ceny towarów giełdowych w jakikolwiek sposób, w szczególności poprzez rozpowszechnianie lub przyczynianie się do rozpowszechniania pogłosek lub nieprawdziwych informacji mogących mieć wpływ na transakcje giełdowe lub cenę towarów giełdowych. W szczególności zabronione jest dokonywanie czynności stanowiących manipulację w rozumieniu przepisów ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.
3. Członek Giełdy zobowiązany jest powstrzymać się od obrotu bezpośrednio lub pośrednio towarami giełdowymi w przypadku posiadania poufnych informacji mających wpływ na kształtowanie się kursów na giełdzie. W szczególności, Członek Giełdy nie może wykorzystywać lub ujawniać informacji poufnych dotyczących towarów giełdowych w rozumieniu przepisów ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

§30

Giełda może przeprowadzić kontrolę działalności Członka Giełdy w jego siedzibie lub w innym miejscu, w którym prowadzi działalność, w zakresie związanym z obrotem na giełdzie i zasadami dostępu do systemów informatycznych giełdy. Zarząd Giełdy niezwłocznie powiadamia odpowiedni organ nadzoru o stwierdzonych podczas kontroli Członka Giełdy uchybieniach.

Oddział 4. Animator rynku.

§31

1. Członek Giełdy może, na podstawie osobno zawartej z Giełdą umowy, zobowiązać się do stałego składania zleceń kupna i sprzedaży towarów giełdowych we własnym imieniu i na własny rachunek w celu podtrzymywania płynności obrotu danego towaru giełdowego (animator rynku).
2. Umowa o pełnienie funkcji animatora rynku powinna określać zasady jego działania a w szczególności:
  - a) minimalną ilość towarów giełdowych w składanych zleceniach,
  - b) maksymalną rozpiętość cenową pomiędzy zleceniami kupna i zleceniami sprzedaży,
  - c) czas składania zleceń.
3. Giełda może zawrzeć umowy z wieloma animatorami działającymi na jednym rynku.
4. Podmiot pełniący funkcję animatora rynku nie może składać zleceń, w wyniku których doszłoby do zawarcia transakcji, w której animator rynku występowałby jednocześnie jako podmiot sprzedający i kupujący.
5. Giełda może wypowiedzieć umowę, gdy:
  - a) animator rynku narusza przepisy obowiązujące na rynku, lub postanowienia tej umowy,
  - b) wymaga tego bezpieczeństwo obrotu na rynku lub interes uczestników rynku.
6. Informacja o zawarciu oraz wypowiedzeniu umowy o pełnienie funkcji animatora rynku jest podawana do wiadomości publicznej oraz do wiadomości KNF.

Oddział 5. Zawieszenie działalności Członka Giełdy i uchylenie decyzji o dopuszczeniu Członka Giełdy do działania na giełdzie.

§32

1. Zarząd Giełdy może zawiesić działalność Członka Giełdy na RTG lub na poszczególnych jego częściach na czas określony, nie dłuższy niż 3 miesiące, jeżeli stwierdzi, że Członek Giełdy:
  - a) nie reguluje w terminie należności z tytułu transakcji zawieranych na giełdzie lub nie uiszcza w terminie opłat, do których jest zobowiązany zgodnie z postanowieniami Regulaminu, lub
  - b) narusza porządek giełdowy lub przepisy obowiązujące na giełdzie, lub
  - c) swoim działaniem może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu na giełdzie.
2. Przed podjęciem decyzji, o której mowa w ust. 1, Zarząd Giełdy informuje Członka Giełdy o stwierdzeniu okoliczności stanowiącej podstawę zawieszenia i wzywa do jej usunięcia wyznaczając w tym celu odpowiedni termin.
3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie może być krótszy niż 14 dni od dnia otrzymania przez Członka Giełdy wezwania od Zarządu Giełdy, chyba że działanie Członka Giełdy stwarza takie zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu na giełdzie, które powinno być usunięte bezzwłocznie.
4. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, Zarząd Giełdy może podjąć decyzję o zawieszeniu działalności Członka Giełdy na RTG lub na poszczególnych jego częściach.
5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, a zwłaszcza, gdy z okoliczności wynika, że dalsze działanie Członka Giełdy na giełdzie może spowodować poważną szkodę dla uczestników obrotu, trybu opisanego w ust. 2 – 4 nie stosuje się.
6. Zarząd Giełdy zawiadamia Członka Giełdy o podjęciu decyzji o zawieszeniu jego działalności na giełdzie podając przyczyny jej podjęcia oraz wyznacza termin, w jakim Członek Giełdy zobowiązany jest usunąć przyczyny zawieszenia.
7. W okresie zawieszenia Członka Giełdy, Giełda nie będzie przyjmować składanych przez niego zleceń. Zawieszenie skuteczne jest z chwilą podjęcia uchwały przez Zarząd Giełdy, chyba że Zarząd Giełdy określi inny termin.
8. Członek Giełdy ma prawo złożyć odwołanie od decyzji Zarządu Giełdy o zawieszeniu do Rady Nadzorczej Giełdy, w terminie 3 dni od dnia doręczenia mu zawiadomienia o zawieszeniu.
9. Złożenie odwołania, o którym mowa w ust. 8, nie wstrzymuje wykonania decyzji Zarządu Giełdy o zawieszeniu działalności Członka Giełdy na giełdzie.
10. Odwołanie, o którym mowa w ust. 8 powinno być rozpatrzone przez Radę Nadzorczą Giełdy w terminie 14 dni od jego otrzymania, chyba że wydanie decyzji w sprawie wymaga przeprowadzenia dodatkowych czynności, a w szczególności przedstawienia dokumentów lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.

§33

1. Zarząd Giełdy uchyła uchwałę o dopuszczeniu Członka Giełdy do działania na giełdzie w przypadku, gdy Członek Giełdy:
  - a) rażąco narusza porządek giełdowy lub postanowienia przepisów obowiązujących na giełdzie,

- b) przestał spełniać wymagania przewidziane dla dopuszczenia do działania na giełdzie, lub
  - c) w terminie, o którym mowa w § 32 ust. 6, nie usunął przyczyn zawieszenia.
2. Zarząd Giełdy zawiadamia niezwłocznie Członka Giełdy o uchyleniu uchwały o dopuszczeniu do działania na giełdzie. Od dnia wejścia w życie uchylenia uchwały o dopuszczeniu do działania na RTG Giełda nie będzie przyjmować składanych przez niego zleceń.
  3. Jeżeli Członek Giełdy nie jest uprawniony do działania na RTG Zarząd Giełdy może uchylić uchwałę o nadaniu statusu Członka Giełdy.
  4. Członek Giełdy może złożyć odwołanie od decyzji o uchyleniu uchwały o dopuszczeniu do działania na giełdzie do Rady Nadzorczej Giełdy, w terminie 14 dni od otrzymania zawiadomienia. Rada Nadzorcza Giełdy podejmuje decyzję w tej sprawie w terminie dwóch miesięcy od złożenia odwołania.
  5. W przypadku uchylenia przez Radę Nadzorczą Giełdy uchwały Zarządu Giełdy, o których mowa w § 32 ust. 1 i § 33 ust. 1, Członek Giełdy może rozpocząć działalność na RTG od dnia następnego po dniu wydania decyzji przez Radę Nadzorczą Giełdy.

§34

1. Członek Giełdy ma prawo do złożenia oświadczenia o rezygnacji z członkostwa na Giełdzie oraz z działalności na RTG w każdym czasie, ze skutkiem natychmiastowym, bez konieczności jego uzasadnienia.
2. Złożenie przez Członka Giełdy oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 nie zwalnia go z obowiązku wypełnienia wszelkich jego zobowiązań wynikających z działalności na Giełdzie, w szczególności wniesienia opłat giełdowych, do których uiszczenia jest zobowiązany zgodnie z Regulaminem.

Rozdział VIII. Obrót towarami giełdowymi.

Oddział 1. Zasady ogólne.

§35

1. Obrót giełdowy dokonywany jest na sesjach giełdowych w siedzibie Giełdy od poniedziałku do niedzieli przez całą dobę.
2. Obrót na poszczególnych rynkach może być prowadzony w systemie kursu jednolitego, systemie notowań ciągłych, poprzez zawieranie transakcji pozasesyjnych lub w systemie aukcji.
3. Zarząd Giełdy określa godziny obrotu dla poszczególnych rynków. Zarząd Giełdy ma prawo do ograniczenia, zawieszenia, opóźnienia lub zakończenia obrotu na poszczególnych rynkach, w tym do odwołania sesji giełdowej w danym dniu jeżeli uzna, że takie działania są wskazane ze względu na interes Członków Giełdy, bezpieczeństwo obrotu lub zachowanie uczciwych zasad obrotu na rynku.
4. Zarząd Giełdy może zawiesić obrót na poszczególnych rynkach wszystkimi lub poszczególnymi towarami giełdowymi danego rodzaju na okres nie dłuższy niż do końca trwania danej sesji giełdowej, powiadamiając o tym niezwłocznie Członków Giełdy i KNF oraz podając przyczynę zawieszenia.

5. W przypadkach szczególnych, jeżeli przyczyny zawieszenia, o której mowa w ust. 4 nie można usunąć do końca danej sesji giełdowej, Zarząd Giełdy może zawiesić obrót towarami giełdowymi danego rodzaju na czas dłuższy niż jedna sesja giełdowa. Informacja o zawieszeniu obrotu i przewidywanym czasie jego wznowienia jest przekazywana niezwłocznie Członkom Giełdy i KNF.
6. Zarząd Giełdy może wykluczyć towary giełdowe z obrotu:
  - jeżeli przestały spełniać warunki dopuszczenia do obrotu na RTG,
  - jeżeli uzna, że wymaga tego interes Członków Giełdy i bezpieczeństwo obrotu.
7. Szczegółowe zasady ograniczenia, zawieszenia, opóźnienia lub zakończenia notowań określają odpowiednie Szczegółowe zasady obrotu i rozliczeń lub odpowiednie Warunki obrotu.
8. Zarząd Giełdy niezwłocznie informuje KNF o wszelkich istotnych zakłóceniach w przebiegu sesji giełdowej.

§36

1. Notowania poszczególnymi rodzajami towarów giełdowych odbywają się zgodnie z harmonogramem określonym w odpowiednich Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń lub odpowiednich Warunkach obrotu.
2. Zarząd Giełdy ma prawo do zmiany godzin notowania ustalonych w tym harmonogramie, przy czym Giełda zobowiązana jest powiadomić każdorazowo Członków Giełdy i KNF o takiej zmianie z odpowiednim wyprzedzeniem.

§37

1. Transakcje na Giełdzie zawierane są w złotych polskich lub w innej walucie wymiennej określonej przez Zarząd Giełdy.
2. Kurs towarów giełdowych danego rodzaju jest określany i publikowany bez uwzględnienia VAT.

§38

1. Na giełdzie nie obowiązują ograniczenia wahań kursów.
2. Zarząd Giełdy może wprowadzić ograniczenia wahań kursów dla poszczególnych rynków.

§39

1. Członek Giełdy jest zobowiązany do stosowania środków organizacyjnych i technicznych służących kontroli wielkości i poprawności zleceń składanych na giełdzie.
2. Członek Giełdy jest zobowiązany do badania zleceń oraz zawieranych przez siebie transakcji pod kątem możliwości dokonania manipulacji kursem towaru giełdowego danego rodzaju.
3. W przypadku stwierdzenia przez Giełdę, że złożone zlecenia lub zawarte transakcje mogą wskazywać na próbę manipulacji kursem towarów giełdowych danego rodzaju, Giełda przekazuje stosowne zgłoszenie do KNF.
4. Giełda informuje KNF o wszystkich złożonych zleceniach i zawartych transakcjach.

Oddział 2. Transakcje giełdowe.

§40

1. Transakcją giełdową na RTG jest umowa sprzedaży zawarta pomiędzy Członkami Giełdy.
2. Wykonanie zawartej na RTG transakcji giełdowej następuje poprzez dostawę fizyczną.

§41

Transakcje giełdowe zawierane są na sesji lub poza sesją giełdową („transakcje pozasesyjne”).

§42

Przedmiotem transakcji giełdowej na RTG jest jednostka obrotu towaru giełdowego danego rodzaju lub jej wielokrotność.

§43

Transakcje giełdowe zawierane są na podstawie zleceń, których przyjęcie zostało potwierdzone przez Giełdę.

Oddział 3. Zlecenia.

§44

1. Członek Giełdy odpowiada za prawidłowość swoich zleceń.
2. Giełda przyjmuje zlecenia wyłącznie od Członków Giełdy dopuszczonych do działania na poszczególnych rynkach, z zastrzeżeniem § 55 ust. 3 i § 61 niniejszego Regulaminu.
3. W systemie aukcji Giełda przyjmuje zlecenia wyłącznie od Członków Giełdy nie będących wnioskodawcą aukcji (zwanym dalej „Uczestnikami Aukcji”). Zlecenia w imieniu Członka Giełdy będącego wnioskodawcą aukcji (zwanego dalej „Oferentem”) składa Giełda. Zlecenia Oferenta wystawiane są na podstawie danych zawartych w jego wniosku o otwarcie aukcji. Zlecenia Oferenta podlegają realizacji zgodnie z zasadami określonymi w § 47 ust. 3 i 4 oraz § 52 ust. 2 niniejszego Regulaminu.
4. Zlecenia może przekazywać wyłącznie osoba upoważniona do tego przez Członka Giełdy.
5. Osoba upoważniona do przekazywania zleceń może reprezentować wyłącznie jednego Członka Giełdy.
6. Członkowie Giełdy składają zlecenia elektronicznie przy użyciu systemów informatycznych, określonych przez Zarząd Giełdy.
7. Członkowie Giełdy mogą modyfikować lub anulować złożone na Giełdzie zlecenia.
8. Szczegółowe zasady modyfikowania i anulowania zleceń określa Zarząd Giełdy w odpowiednich Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń oraz odpowiednich Warunkach obrotu.
9. Zlecenia mogą być modyfikowane oraz usuwane przez Członków Giełdy, do wysokości wolumenu, który nie został jeszcze zrealizowany.
10. Każde zlecenie Członka Giełdy określa w szczególności:

- a) oznaczenie (kod) towaru giełdowego danego rodzaju będącego przedmiotem zlecenia,
- b) rodzaj zlecenia (kupno / sprzedaż),
- c) portfel, w odniesieniu do którego zlecenie jest składane,
- d) limit ceny towaru giełdowego danego rodzaju lub polecenie wykonania zlecenia bez limitu ceny,
- e) liczbę jednostek obrotu towaru giełdowego danego rodzaju lub jej wielokrotność będącej przedmiotem zlecenia sprzedaży lub kupna,
- f) oznaczenie (kod) Członka Giełdy wystawiającego zlecenie,
- g) termin ważności,
- h) warunki realizacji zlecenia,
- i) datę i godzinę wystawienia zlecenia,
- j) numer zlecenia.

11. Zarząd Giełdy może określić dodatkowe informacje, jakie powinno zawierać zlecenie.

12. Szczegółowe parametry jakie powinno zawierać zlecenie określają odpowiednie Szczegółowe zasady obrotu i rozliczeń lub odpowiednie Warunki obrotu.

§45

- 1. Dla zapewnienia bezpieczeństwa obrotu Giełda może ustalić limit wielkości zleceń.
- 2. Limit wielkości zleceń określa maksymalną ilość towarów giełdowych danego rodzaju w jednym zleceniu, z zastrzeżeniem § 88 ust. 3.

Oddział 4. System kursu jednolitego.

§46

- 1. Na podstawie otrzymanych zleceń Giełda określa jednolity kurs jednostki obrotu towaru giełdowego danego rodzaju.
- 2. Giełda określa jednolity kurs w taki sposób, aby osiągnąć równowagę pomiędzy jego popytem a podażą.
- 3. Zlecenia są realizowane zgodnie z następującymi zasadami:
  - a) zlecenia sprzedaży złożone z limitem ceny poniżej kursu jednostki obrotu będą zrealizowane w całości. Żadne zlecenie sprzedaży złożone z limitem ceny powyżej kursu jednostki obrotu nie zostanie zrealizowane,
  - b) zlecenia kupna złożone z limitem ceny powyżej kursu jednostki obrotu będą zrealizowane w całości. Żadne zlecenie kupna złożone z limitem ceny poniżej kursu jednostki obrotu nie zostanie zrealizowane,
  - c) zlecenia kupna i sprzedaży złożone z limitem ceny równym kursowi jednostki obrotu mogą zostać zrealizowane częściowo, w całości albo wcale.

4. Zlecenia mogą być realizowane częściowo przy czym każda częściowa transakcja będzie dotyczyć przynajmniej jednej jednostki obrotu towaru giełdowego danego rodzaju.
5. Szczegółowe zasady określania kursu jednolitego oraz realizacji zleceń zawarte są w odpowiednich Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń oraz odpowiednich Warunkach obrotu.

Oddział 5. Notowania ciągłe.

§47

1. Zlecenia w systemie notowań ciągłych mogą być modyfikowane oraz usuwane przez Członków Giełdy, do wysokości wolumenu, który nie został jeszcze zrealizowany.
2. Kurs transakcyjny jest ustalany na podstawie złożonych zleceń z najlepszym limitem ceny kupna i sprzedaży umożliwiającym zawarcie transakcji.
3. Transakcje w systemie notowań ciągłych są zawierane według następujących zasad:
  - a) w pierwszej kolejności będą realizowane zlecenia o najwyższym limicie ceny w przypadku zleceń kupna i o najniższym limicie ceny w przypadku zleceń sprzedaży,
  - b) zlecenia z równymi limitami ceny są realizowane według czasu przyjęcia zlecenia (zlecenie przyjęte wcześniej zostanie zrealizowane w pierwszej kolejności).
  - c) zlecenia bez limitu ceny są realizowane w momencie przyjęcia zlecenia po cenie wynikającej z limitu ceny w oczekującym zleceniu przeciwnym.
4. Zlecenia mogą być realizowane częściowo przy czym każda częściowa transakcja będzie dotyczyć przynajmniej jednej jednostki obrotu towaru giełdowego danego rodzaju.
5. Szczegółowe zasady zawierania transakcji w systemie notowań ciągłych zawarte są w odpowiednich Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń lub odpowiednich Warunkach obrotu.

Oddział 6. Transakcje pozasesyjne.

§48

1. Transakcje pozasesyjne zawierane są poza systemem kursu jednolitego oraz poza systemem określenia kursu w notowaniach ciągłych.
2. Transakcje pozasesyjne są zawierane za pośrednictwem systemu informatycznego giełdy.
3. W przypadku awarii systemu Informatycznego giełdy dopuszczalne jest składanie zleceń dla transakcji pozasesyjnych w inny sposób, niż za pomocą systemu informatycznego giełdy, o ile nie narusza to postanowień Regulaminu i odpowiednich Szczegółowych zasad obrotu i rozliczeń oraz odpowiednich Warunków obrotu.
4. Transakcja pozasesyjna może być zawarta jeżeli co najmniej jeden Członek Giełdy złoży zlecenie sprzedaży i odpowiadające mu zlecenie kupna zawierające takie same parametry, w szczególności cenę oraz liczbę jednostek obrotu towaru giełdowego danego rodzaju.
5. Giełda może nie wyrazić zgody na zawarcie transakcji pozasesyjnej, jeżeli uzna, że takie działanie może naruszać obowiązujące prawo.

6. Dodatkowe zasady zawierania transakcji pozasesyjnych zawarte są w odpowiednich Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń oraz odpowiednich Warunkach obrotu.

Oddział 7. Aukcje.

§49

1. Aukcje prowadzone są na wniosek Oferenta.
2. Wniosek o otwarcie aukcji powinien w szczególności określać:
  - a) proponowaną datę przeprowadzenia aukcji,
  - b) rodzaj aukcji (sprzedaż lub kupno),
  - c) oznaczenie (kod) towaru giełdowego danego rodzaju będącego przedmiotem aukcji,
  - d) liczbę jednostek obrotu towarów giełdowych danego rodzaju, którą wnioskodawca zamierza sprzedać lub kupić w wyniku aukcji (wolumen aukcji),
  - e) oferowany limit ceny (limit ceny stanowi cenę minimalną w przypadku aukcji sprzedaży lub cenę maksymalną w przypadku aukcji kupna).
3. Minimalny wolumen aukcji dla poszczególnych towarów giełdowych jest określony w odpowiednich Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń oraz odpowiednich Warunkach obrotu.
4. Zarząd Giełdy może wyrazić zgodę na otwarcie aukcji z niższym wolumenem aukcji, jeżeli uzna, że nie wpłynie to niekorzystnie na płynność transakcji giełdowych.

§50

1. Wniosek o otwarcie aukcji należy złożyć w formie pisemnej nie później niż 30 dni kalendarzowych przed proponowaną datą aukcji na formularzu, którego wzór określa Zarząd Giełdy.
2. Zarząd Giełdy może odmówić otwarcia aukcji, jeżeli wniosek o jej otwarcie nie spełnia warunków określonych w niniejszym Regulaminie lub dotyczy towarów giełdowych, których termin notowania upłynął przed proponowaną datą otwarcia aukcji lub gdy przeprowadzenie aukcji może zagrozić bezpieczeństwu obrotu giełdowego lub może naruszyć interes Członków Giełdy.

§51

1. Termin aukcji Giełda podaje do wiadomości Członków Giełdy co najmniej na 25 dni kalendarzowych przed dniem jej odbycia. W ogłoszeniu tym Giełda podaje w szczególności:
  - a) datę aukcji,
  - b) rodzaj aukcji oraz
  - c) przedmiot i wolumen aukcji.
2. O kolejności przeprowadzenia aukcji decyduje kolejność złożenia wniosku na Giełdzie.

§52

1. W systemie aukcji Uczestnicy Aukcji w celu zawarcia transakcji składają odpowiednio zlecenia kupna w przypadku aukcji sprzedaży lub zlecenia sprzedaży w przypadku aukcji kupna.

2. W systemie aukcji realizowane są zlecenia Uczestników Aukcji z limitem ceny równym lub - w przypadku aukcji sprzedaży wyższym, natomiast w przypadku aukcji kupna niższym - niż limit ceny określony w zleceniu Oferenta.

§53

1. W systemie aukcji nie jest określany kurs transakcyjny. Transakcje giełdowe w systemie aukcji zawierane są po cenie transakcyjnej. Transakcje giełdowe w systemie aukcji są zawarte w momencie skojarzenia zlecenia kupna i sprzedaży na zasadach określonych w Regulaminie. W przypadku, gdy najlepszy limit ceny w zleceniach Uczestników Aukcji jest - w przypadku aukcji sprzedaży niższy, natomiast w przypadku aukcji kupna wyższy - niż limit ceny określony przez Oferenta we wniosku o otwarcie aukcji, aukcja jest nierozstrzygnięta. W takim przypadku w wyniku aukcji nie dochodzi do zawarcia transakcji giełdowych.
2. W przypadku, gdy aukcja jest nierozstrzygnięta, Giełda podaje do publicznej wiadomości limit ceny określony w zleceniu Oferenta oraz najlepszy limit ceny w zleceniach Uczestników Aukcji.

§54

Członek Giełdy może wycofać wniosek o otwarcie aukcji najpóźniej na 7 dni kalendarzowych przed jej terminem. Członek Giełdy zobowiązany jest do poinformowania Giełdy o przyczynach swojej decyzji.

Oddział 8. Rozliczenie transakcji.

§55

1. Podmiotem rozliczającym transakcje zawarte na giełdzie jest Towarowa Giełda Energii S.A. z zastrzeżeniem § 59 oraz § 89 niniejszego Regulaminu.
2. Giełda może powierzyć rozliczanie zawartych transakcji zewnętrznemu podmiotowi, uprawnionemu na podstawie przepisów prawa do rozliczania tych transakcji.
3. W przypadku powierzenia przez Giełdę rozliczenia zawartych transakcji podmiotowi zewnętrznemu, o którym mowa w ust. 2, Członkowie Giełdy są zobowiązani do przestrzegania odpowiednich przepisów wydanych przez ten podmiot.

§56

W ramach rozliczenia transakcji Giełda:

- a) rejestruje zawarte danego dnia transakcje na rachunkach ewidencyjnych Członków Giełdy,
- b) wylicza stan zobowiązań i należności z tytułu zawartych transakcji po ogłoszeniu kursów dla poszczególnych rynków,
- c) wystawia raporty rozliczeniowe z tytułu wykonania zawartych transakcji oraz świadczenia usługi giełdowej.

§57

1. Niezwłocznie po zakończeniu sesji Giełda przygotowuje, dla każdego Członka Giełdy oddzielnie, raport transakcji, będący dowodem zawarcia transakcji.
2. Raport transakcji może dotyczyć wielu transakcji przeprowadzonych przez Członka Giełdy i powinien zawierać w szczególności następujące informacje:

- a) oznaczenie (kod) towaru giełdowego danego rodzaju, który był przedmiotem transakcji,
- b) oznaczenie (kod) Członka Giełdy zawierającego transakcję,
- c) rodzaj transakcji (kupno lub sprzedaż),
- d) kurs lub cenę, po jakiej zawarto transakcję,
- e) liczbę jednostek obrotu towarów giełdowych danego rodzaju, będących przedmiotem transakcji.

§58

1. Rozliczanie finansowe zawartych transakcji odbywa się w cyklach tygodnia rozliczeniowego określonych w odpowiednich Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń lub odpowiednich Warunkach obrotu.
2. Po zakończeniu tygodnia rozliczeniowego następuje ustalenie stanu zobowiązań i należności dla każdego Członka Giełdy. Informacja o stanie zobowiązań i należności poszczególnych Członków Giełdy jest im przekazywana przez Giełdę.
3. Po zakończeniu tygodnia rozliczeniowego Giełda wystawia raporty rozliczeniowe dla Członków Giełdy, którzy zawarli transakcje na poszczególnych rynkach w danym tygodniu rozliczeniowym.
4. Po zakończeniu tygodnia rozliczeniowego Giełda wystawia faktury dla Członków Giełdy, którzy zawarli transakcje kupna w tym tygodniu rozliczeniowym, z tytułu wykonania powyższych transakcji.
5. Po zakończeniu tygodnia rozliczeniowego Członkowie Giełdy, którzy zawarli transakcje sprzedaży w tym tygodniu rozliczeniowym, wystawiają faktury dla Giełdy z tytułu wykonania powyższych transakcji.

§59

1. Rozliczania pieniężne transakcji pozasesyjnych mogą odbywać się bez pośrednictwa Giełdy.
2. Członkowie Giełdy mogą powierzyć rozliczanie pieniężne transakcji pozasesyjnych Giełdzie.
3. Giełda rozlicza transakcje pozasesyjne na podstawie dyspozycji złożonej przez Członka Giełdy za pośrednictwem systemu informatycznego giełdy, pod warunkiem jego uczestnictwa w systemie zabezpieczeń określonym w § 60 niniejszego Regulaminu.
4. W przypadku prowadzenia przez Giełdę rozliczeń pieniężnych transakcji pozasesyjnych postanowienia § 55 oraz § 60 stosuje się odpowiednio.
5. Dodatkowe warunki rozliczania transakcji pozasesyjnych dla towarów giełdowych danego rodzaju określają odpowiednie Szczegółowe zasady obrotu i rozliczeń oraz odpowiednie Warunki obrotu.

Oddział 9. Zabezpieczenie rozliczenia transakcji.

§60

1. W celu zagwarantowania rozliczenia zawartych transakcji Giełda tworzy system zabezpieczeń.

2. Wysokość dostępnego zabezpieczenia transakcji jest aktualizowana w systemie ewidencyjnym prowadzonym przez Giełdę. W ramach tego systemu każdy Członek Giełdy posiada rachunek ewidencyjny, na którym rejestrowany jest bieżący stan zabezpieczeń dla jego transakcji.
3. Z zastrzeżeniem ust. 9 warunkiem składania przez Członka Giełdy zleceń kupna jest ustanowienie zabezpieczenia wykonania zobowiązań z tytułu zawartych transakcji w wysokości określonej w odpowiednich Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń oraz odpowiednich Warunkach obrotu.
4. Zabezpieczenie mogą stanowić wpłaty gotówkowe Członka Giełdy, na rachunek wskazany przez Giełdę.
5. Giełda nie realizuje zleceń kupna Członka Giełdy, w stosunku do którego weryfikacja zlecenia wykaże, że kwota ustanowionego zabezpieczenia jest niższa niż kwota wymaganego zabezpieczenia.
6. Giełda nie realizuje zleceń sprzedaży na RPM lub RUE Członka Giełdy, w stosunku do którego weryfikacja zlecenia wykaże, że nie posiada on towarów giełdowych danego rodzaju co najmniej w liczbie jednostek obrotu określonej w zleceniu sprzedaży.
7. Po zawarciu transakcji kupna wysokość zabezpieczenia jest pomniejszana o wartość tej transakcji.
8. Po zawarciu transakcji sprzedaży wysokość zabezpieczenia jest powiększana o wartość tej transakcji.
9. Z zastrzeżeniem ust. 6 transakcje pozasesyjne nie muszą być objęte systemem zabezpieczenia rozliczeń, o którym mowa w ust. 1.

§61

W sytuacjach szczególnych, przewidzianych we właściwych przepisach, Giełda ma prawo do składania w imieniu Członka Giełdy zleceń, których realizacja doprowadzi do zmniejszenia jego zobowiązań. Dotyczy to przede wszystkim sytuacji:

- a) gdy zostaje przekroczony przez danego Członka Giełdy ustalony limit zaangażowania na rynku określony w § 88 ust. 2 lub dzienny limit transakcyjny określony w § 88 ust. 4 i przekroczenie takie stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu i rozliczeń, lub
- b) gdy Członek Giełdy lub niebędący Członkiem Giełdy Podmiot Udostępniający, o którym mowa w § 11, zostaje wykluczony z Rynku Bilansującego zgodnie z IRiESP.

Oddział 10. Rozliczanie przez Giełdę transakcji zawieranych na innych rynkach

§62

1. Giełda może rozliczać transakcje zawierane przez będące Członkami Giełdy przedsiębiorstwa energetyczne na innych rynkach w przypadku, gdy:
  - a) Giełda posiada odpowiednie porozumienie o współpracy z podmiotem prowadzącym dany rynek lub z podmiotem pełniącym na danym rynku funkcję głównego uczestnika rozliczającego,
  - b) zlecenia zawarcia transakcji (zlecenia sprzedaży i zlecenia kupna) na danym rynku będą składane z wykorzystaniem systemu informatycznego giełdy.

2. Transakcje na podstawie zleceń, o których mowa w ust. 1, są zawierane przez Członków Giełdy zgodnie z przepisami obowiązującymi na danym rynku. Giełda nie ponosi odpowiedzialności za realizację tych zleceń.
3. Szczegółowe zasady rozliczeń transakcji zawartych przez Członków Giełdy na innych rynkach na podstawie zleceń, o których mowa w pkt. 1, określa Zarząd Giełdy.

Oddział 11. Anulowanie transakcji.

§63

W uzasadnionych przypadkach, jeżeli przemawiają za tym względy bezpieczeństwa obrotu lub interes podmiotów uczestniczących w obrocie, Zarząd może anulować transakcję zawartą podczas notowań ciągłych na wniosek Członka Giełdy, który złożył błędne zlecenie, w wyniku którego doszło do zawarcia błędnej transakcji. Transakcja błędna może zostać anulowana, jeżeli została zawarta na podstawie zlecenia, w której Członek Giełdy wprowadził błędnie limit ceny, wolumen, rodzaj zlecenia lub oznaczenie (kod) instrumentu, a zgodę na jej anulowanie wyrazi druga strona błędnej transakcji.

§64

1. Zarząd Giełdy może ponadto anulować transakcję giełdową w następujących przypadkach:
  - a) gdy błąd w zleceniu Członka Giełdy jest oczywisty - anulowanie błędnej transakcji może zostać dokonane bez zgody drugiej strony transakcji,
  - b) w odniesieniu do transakcji zawartych w trakcie całej lub części sesji giełdowej, w przypadku otrzymania od OSP informacji o nieprzyjmowaniu transakcji giełdowych do fizycznej realizacji zgodnie z IRiESP lub w innym przypadku, gdy w wyniku działania siły wyższej transakcje giełdowe nie mogą być zgłoszone do fizycznej realizacji przez OSP.
2. Zarząd Giełdy określa szczegółowe kryteria oceny sytuacji, w których błąd zlecenia Członka Giełdy uważa się za oczywisty, biorąc pod uwagę w szczególności odchylenie błędnej transakcji od ogólnego wolumenu transakcji danym towarem giełdowym zawieranych na rynku i odchylenie jej kursu od średnich cen towarów giełdowych.
3. Przez siłę wyższą w rozumieniu § 64 ust. 1 lit. b) uważa się zdarzenie spełniające łącznie następujące warunki:
  - a) stanowiące siłę wyższą w rozumieniu właściwych przepisów prawa,
  - b) dotyczące wszystkich stron transakcji giełdowych podlegających anulowaniu, oraz
  - c) którego usunięcie nie jest możliwe w terminie, w którym zgodnie z zasadami określonymi przez OSP w IRiESP transakcje giełdowe powinny być zgłoszone do fizycznej realizacji .

§65

1. Złożenie wniosku o anulowanie błędnej transakcji nie może nastąpić później niż 10 minut od jej zawarcia. Zarząd Giełdy lub upoważniony przez Zarząd pracownik Giełdy może zawiesić obrót na instrumencie, na którym została zawarta błędna transakcja.
2. Członek Giełdy, który był drugą stroną transakcji, o której mowa w § 63, zobowiązany jest do przekazania informacji Giełdzie o wyrażeniu zgody na anulowanie tej transakcji albo odmowie wyrażenia takiej zgody, w terminie 15 minut od momentu przekazania informacji o złożeniu wniosku, o którym mowa w ust. 1. Odmowa wyrażenia zgody na anulowanie transakcji wymaga

uzasadnienia. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Zarząd Giełdy może wydłużyć termin przekazania takiej informacji przez Członków Giełdy.

3. W przypadku upływu terminu, określonego ust. 2 i nie przekazaniu przez Członków Giełdy zgody, o której mowa w § 63, Zarząd Giełdy podejmuje decyzję o nie wyrażeniu zgody na anulowanie transakcji, z zastrzeżeniem § 64 ust. 1 lit. a).
4. Zarząd Giełdy może odmówić wyrażenia zgody na anulowanie transakcji pomimo spełnienia warunków wskazanych w ust. 1 oraz ust.2.
5. Transakcję anulowaną uważa się za niezawartą. Zlecenia, które były podstawą anulowanej transakcji, stają się nieważne.
6. Decyzja o anulowaniu transakcji błędnej przekazywana jest niezwłocznie do publicznej wiadomości.
7. Giełda przekazuje KNF, w każdym przypadku, informację o otrzymaniu wniosku o anulowanie transakcji oraz kopię wyjaśnień Członka Giełdy.
8. Zarząd określa szczegółowe warunki i tryb postępowania w przypadku złożenia wniosku o anulowanie transakcji błędnej, treść tego wniosku oraz zakres i formę informacji przekazywanych przez uczestników rynku w związku z anulowaniem transakcji.

§66

W przypadku anulowania transakcji giełdowej zgodnie z niniejszym Regulaminem, anulowana transakcja nie może być podstawą do podnoszenia przez jej strony jakichkolwiek wzajemnych roszczeń odszkodowawczych z tego tytułu, w tym roszczeń w stosunku do Giełdy występującej jako strona takiej transakcji.

Rozdział IX. Postanowienia dla poszczególnych rynków.

Oddział 1. Rynek Dnia Następnego i Bieżącego.

§67

Przedmiotem obrotu na RDNiB jest energia elektryczna.

§68

Obrót na RDNiB prowadzony jest w systemie kursu jednolitego i systemie notowań ciągłych oraz poprzez zawieranie transakcji pozasesyjnych.

§69

1. Transakcją giełdową na RDNiB jest umowa sprzedaży zawarta na Giełdzie pomiędzy Członkami Giełdy, w wyniku której dochodzi do przeniesienia własności energii elektrycznej ze sprzedającego na kupującego.
2. Przeniesienie własności energii elektrycznej wymaga zgłoszenia zawartej transakcji giełdowych do fizycznej realizacji Operatorowi Systemu Przesyłowego.
3. Transakcja na RDNiB uważana jest za zawartą w momencie określenia kursu energii elektrycznej na RDNiB oraz skojarzenia zleceń kupna i sprzedaży na zasadach określonych w Regulaminie.

§70

Szczegółowe zasady obrotu i rozliczeń dotyczące RDNiB określa Zarząd Giełdy w Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń dla energii elektrycznej na Rynku Dnia Następnego i Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń dla energii elektrycznej na Rynku Dnia Bieżącego.

Oddział 2. Rynek Gazu.

§71

1. Przedmiotem obrotu na RG jest gaz.
2. Zarząd Giełdy określa rodzaje gazu, które mogą być wprowadzone do obrotu na Giełdzie.

§72

Obrót na RG prowadzony jest w systemie kursu jednolitego i systemie notowań ciągłych.

§73

1. Transakcją giełdową na RG jest umowa sprzedaży zawarta na Giełdzie pomiędzy Członkami Giełdy, w wyniku której dochodzi do przeniesienia własności gazu ze sprzedającego na kupującego.
2. Przeniesienie własności gazu wymaga zgłoszenia zawartych transakcji giełdowych do fizycznej realizacji operatorowi systemu przesyłowego zajmującego się przesyłaniem paliw gazowych, zgodnie z ustawą Prawo energetyczne.
3. Transakcja na RG uważana jest za zawartą w momencie określenia kursu gazu na RG oraz skojarzeniu zleceń kupna i sprzedaży na zasadach określonych w Regulaminie.

§74

Szczegółowe zasady dotyczące RG określa Zarząd Giełdy w Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń dla Rynku Gazu.

Oddział 3. Rynek Praw Majątkowych.

§75

1. Przedmiotem obrotu na RPM są prawa majątkowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) ustawy o giełdach towarowych („Prawa Majątkowe”).
2. Prawa Majątkowe są wystawiane na podstawie odpowiednich Świadectw Pochodzenia, i zapisywane w odpowiednim rejestrze na kontach ewidencyjnych podmiotów, którym przysługują.
3. Prawa Majątkowe nie mają formy materialnej i istnieją wyłącznie w formie zapisu elektronicznego.
4. Jedno Prawo Majątkowe odpowiada 1 kWh energii elektrycznej.

§76

Dopuszczenie i wprowadzenie danych Praw Majątkowych do obrotu giełdowego następuje z chwilą ich zarejestrowania na koncie ewidencyjnym Członka Giełdy w odpowiednim rejestrze.

§77

Obrót Prawami Majątkowymi na RPM jest prowadzony w systemie kursu jednolitego i systemie notowań ciągłych oraz poprzez zawieranie transakcji pozasesyjnych.

§78

1. Transakcją giełdową na RPM jest umowa sprzedaży zawarta na Giełdzie pomiędzy Członkami Giełdy, w wyniku której dochodzi do przeniesienia własności Praw Majątkowych ze sprzedającego na kupującego.
2. Przeniesienie Praw Majątkowych w wyniku zawarcia transakcji giełdowej następuje z chwilą zaksięgowania ich na koncie ewidencyjnym kupującego w odpowiednim rejestrze. Przeksięgowania Praw Majątkowych w odpowiednich rejestrach następuje na podstawie zawartych transakcji.

§79

Szczegółowe zasady obrotu i rozliczeń dotyczące RPM określa Zarząd Giełdy w odpowiednich Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń dla RPM, oddzielnie dla poszczególnych rodzajów praw majątkowych.

Oddział 4. Rynek Upnień do Emisji.

§80

1. Przedmiotem obrotu na RUE są upnienia do emisji.
2. Zarząd Giełdy określa rodzaje upnień do emisji, które mogą być wprowadzone do obrotu na giełdzie.

§81

Obrót na RUE prowadzony jest w systemie kursu jednolitego i systemie notowań ciągłych oraz poprzez zawieranie transakcji pozasesyjnych.

§82

1. Transakcją giełdową na RUE jest umowa sprzedaży zawarta na giełdzie pomiędzy Członkami Giełdy, w wyniku której dochodzi do przeniesienia własności upnień do emisji ze sprzedającego na kupującego.
2. Przeniesienie upnień do emisji w wyniku zawarcia transakcji giełdowej następuje z chwilą zaksięgowania ich na koncie ewidencyjnym kupującego w KRUE.
3. Transakcja na RUE uważana jest za zawartą w momencie określenia kursu upnień do emisji na RUE oraz skojarzenia zleceń kupna i sprzedaży na zasadach określonych w Regulaminie.

§83

Szczegółowe zasady obrotu i rozliczeń dotyczące RUE określa Zarząd Giełdy w Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń dla Rynku Upnień do Emisji, oddzielnie dla poszczególnych upnień do emisji.

Oddział 5. Rynek Terminowy Towarowy.

§84

Przedmiotem obrotu na RTT mogą być niebędące instrumentami finansowymi prawa majątkowe, których cena w sposób pośredni lub bezpośredni zależy od oceny lub wartości oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, mierników i limitów wielkości produkcji, emisji zanieczyszczeń, oraz stanowiących towar giełdowy praw majątkowych, o których mowa w ustawie Prawo Energetyczne („instrumenty terminowe towarowe”).

§85

1. Instrumenty terminowe towarowe dopuszcza i wprowadza do obrotu na RTT Zarząd Giełdy.
2. Dopuszczając instrumenty terminowe towarowe do obrotu Zarząd Giełdy określa:
  - a) warunki obrotu dla poszczególnych instrumentów terminowych towarowych,
  - b) standard instrumentów terminowych towarowych.

§86

Obrót poszczególnymi instrumentami terminowymi towarowymi może być prowadzony w systemie notowań ciągłych, w systemie aukcji oraz poprzez zawieranie transakcji pozasesyjnych.

§87

Transakcją giełdową na RTT jest umowa zawarta na giełdzie pomiędzy Członkami Giełdy, w wyniku której powstają prawa lub obowiązki związane z posiadaniem instrumentów terminowych towarowych.

§88

1. Dla zapewnienia bezpieczeństwa rozliczeń Izba Rozliczeniowa może określić limity zaangażowania w rynek w odniesieniu do otwartych pozycji każdego Członka Giełdy oraz dzienne limity transakcyjne. Dla zapewnienia bezpieczeństwa obrotu Giełda może ustalić limit wielkości zleceń.
2. Limit zaangażowania stanowi maksymalną wartość pozycji otwartych przez jednego Członka Giełdy.
3. Limit wielkości zleceń określa maksymalną liczbę instrumentów terminowych towarowych w jednym zleceniu.
4. Dzienny limit transakcyjny określa maksymalną wartość zobowiązań, jakie może na siebie przyjąć Członek Giełdy z tytułu rozliczeń z zajmowanych i nowo otwieranych pozycji na RTT.

§89

Podmiotem rozliczającym transakcje giełdowe zawarte na Rynku Terminowym Towarowym jest Izba Rozliczeniowa.

§90

Szczegółowe zasady obrotu i rozliczeń dotyczące RTT określa Zarząd Giełdy w Warunkach obrotu dla poszczególnych instrumentów terminowych towarowych.

Rozdział X. Publikowanie informacji giełdowych.

§91

1. Niezwłocznie po zakończeniu sesji giełdowej Giełda publikuje na swojej publicznej stronie internetowej informacje o działalności giełdy i wynikach sesji giełdowej, dotyczące w szczególności:
  - a) kursów lub cen towarów giełdowych,
  - b) wolumenu obrotu towarami giełdowymi,
  - c) wartości indeksów giełdowych.
2. Szczegółowe zasady, zakres i tryb publikowania informacji giełdowych określa Zarząd Giełdy.

§92

1. Giełda zapewnia Członkom Giełdy dostęp do informacji giełdowych w tym samym czasie oraz na takich samych zasadach.
2. Informacje o wolumenie, kursach, cenach transakcyjnych oraz wartości zawartych na rynku transakcji są udostępniane Członkom Giełdy na niepublicznej stronie internetowej, dostępnej tylko dla danego Członka Giełdy i Giełdy.
3. Członkowie Giełdy zobowiązani są do niezwłocznego przekazywania Giełdzie informacji o zdarzeniach mogących mieć wpływ na kursy lub ceny towarów giełdowych. Informacje te publikowane są przez Giełdę na jej publicznej stronie internetowej.
4. Szczegółowe zasady udostępniania informacji giełdowych Członkom Giełdy określa Zarząd Giełdy.

Rozdział XI. Rozstrzygnięcie kwestii spornych i środki dyscyplinarne.

§93

1. Spory o charakterze cywilnym wynikłe z transakcji giełdowych rozstrzyga Sąd Giełdowy, będący stałym sądem polubownym działającym przy Giełdzie.
2. Do właściwości Sądu Giełdowego może należeć rozstrzygnięcie innych spraw, o ile stanowi tak Regulamin Giełdy lub Regulamin Sądu Giełdowego.
3. Sąd Giełdowy stanowi od 6 do 10 sędziów wybieranych przez Radę Nadzorczą Giełdy na pięcioletnią kadencję. Sędziowie Sądu Giełdowego wybierani są spośród osób posiadających odpowiednią wiedzę i doświadczenie w zakresie giełd, rynku regulowanego, rynku towarowego oraz sektora energetycznego.
4. Sąd Giełdowy orzeka w składach trzy osobowych. Każda ze stron wyznacza jednego sędziego, a przewodniczącego składu wyznacza prezes lub wiceprezes Sądu Giełdowego. Prezesa i wiceprezesa Sądu Giełdowego powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza Giełdy. Kadencja prezesa i wiceprezesa trwa pięć lat.
5. Od orzeczeń Sądu Giełdowego nie przysługuje odwołanie.
6. Regulamin Sądu Giełdowego uchwalany jest przez Radę Nadzorczą Giełdy.

§94

1. Giełda nie ponosi odpowiedzialności względem Członków Giełdy lub osób trzecich za szkody wynikające z naruszenia zasad Regulaminu lub innych przepisów obowiązujących na giełdzie przez pozostałych Członków Giełdy.
2. W przypadku, gdy Zarząd Giełdy stwierdzi, że Członek Giełdy narusza postanowienia przepisów obowiązujących na giełdzie lub narusza porządek giełdowy, może podjąć w każdej chwili w stosunku do takiego Członka Giełdy następujące środki:
  - a) wystosować ostrzeżenie,
  - b) nałożyć regulaminową karę pieniężną do kwoty 20.000,- złotych.
3. Członek Giełdy może odwołać się od decyzji Zarządu Giełdy nakładającej regulaminową karę pieniężną do Rady Nadzorczej Giełdy w terminie siedmiu dni od dnia jej otrzymania. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie decyzji Zarządu Giełdy. Rada Nadzorcza Giełdy powinna rozpatrzyć odwołanie Członka Giełdy na swoim najbliższym posiedzeniu.
4. Zarząd Giełdy niezwłocznie informuje KNF o wszelkich istotnych zakłóceniach w przebiegu sesji giełdowej.

Rozdział XII. Systemy informatyczne giełdy

§95

1. Giełda może udzielić prawa dostępu do swoich systemów informatycznych jedynie upoważnionym pracownikom Giełdy, upoważnionym przedstawicielom Członków Giełdy, upoważnionym pracownikom KNF lub upoważnionym pracownikom Izby Rozliczeniowej.
2. Zarząd może wyrazić zgodę na dostęp do systemów informatycznych giełdy innym osobom niż określone w ust. 1.

§96

1. Dostęp do systemów informatycznych giełdy następuje poprzez nadanie uprawnionym osobom osobistego kodu dostępu.
2. Prawo dostępu do systemów informatycznych giełdy uprawnia osoby, którym przyznano osobisty kod dostępu, do korzystania z systemów informatycznych giełdy jedynie w zakresie wykonywania ich zadań na rynku.
3. Osoby, którym przyznano osobisty kod dostępu, mogą z niego korzystać tylko w takim czasie i w takim zakresie oraz miejscu, w jakim jest to niezbędne do wykonywania ich zadań zgodnie z porządkiem obrotu na rynku.
4. Osoby, o których mowa w ust. 3 zobowiązane są dolożyć należytej staranności w celu uniemożliwienia uzyskania dostępu do systemów informatycznych giełdy przez osoby nieuprawnione.

§97

1. Członkowie Giełdy odpowiadają za prawidłowe funkcjonowanie swoich systemów informatycznych, w sposób umożliwiający im prawidłowe dokonywanie transakcji na rynku.

2. Giełda nie odpowiada za poprawność danych przesyłanych do Giełdy lub przez Giełdę drogą elektroniczną, jeżeli błąd nastąpił podczas ich transmisji poza giełdowymi serwerami komunikacyjnymi.

§98

Zarząd Giełdy może określić szczegółowe warunki dostępu do systemów informatycznych giełdy.

§99

1. Członek Giełdy jest zobowiązany umożliwić dostęp do swoich połączeń z systemami informatycznymi giełdy upoważnionym pracownikom Giełdy lub osobom wskazanym przez Giełdę, celem dokonania kontroli prawidłowości ich wykorzystania.
2. Zarząd Giełdy może określić szczegółowe zasady dokonywania kontroli.

Rozdział XIII. Opłaty.

§100

1. Członek Giełdy jest zobowiązany do uiszczania opłat na rzecz Giełdy w wysokości i terminach określonych w Załączniku do Regulaminu.
2. Zarząd Giełdy ma prawo do okresowego obniżenia wysokości opłat, o których mowa w ust. 1, powiadamiając o tym Członków Giełdy z 7-dniowym wyprzedzeniem. Zarząd Giełdy ma prawo do okresowego obniżenia lub zwolnienia z wnoszenia opłat, o których mowa w ust. 1, Członków Giełdy wnoszących opłaty z tytułu uczestniczenia w rynku towarów giełdowych organizowanym przez Giełdę.
3. Zarząd Giełdy ma prawo do obniżenia opłat, o których mowa w ust. 1, które należne są od Członków Giełdy pełniących funkcję animatora rynku. Zarząd Giełdy w drodze uchwały określa kryteria, na podstawie których dokonywane będzie obniżenie opłat dla Członków Giełdy pełniących funkcję animatora rynku oraz terminy i sposób płatności tych opłat. Zarząd Giełdy zobowiązany jest do powiadomienia Członków Giełdy o treści tej uchwały z 30-dniowym wyprzedzeniem.
4. Zarząd Giełdy określa Szczegółowe zasady obliczania wysokości i pobierania opłat giełdowych.

Rozdział XIV. Regulacje giełdowe.

§101

1. Rada Nadzorcza Giełdy ma prawo do zmiany niniejszego Regulaminu w całości lub w części, w każdym czasie, pod warunkiem zawiadomienia Członków Giełdy o treści tych zmian co najmniej 14 dni przed dniem ich wejścia w życie.
2. Załączniki do Regulaminu stanowią jego integralną część.
3. Zarząd Giełdy uchwała odpowiednie Szczegółowe zasady obrotu i rozliczeń oraz odpowiednie Warunki obrotu. Uchwały w tej sprawie jak również zmiany do nich podawane są do wiadomości Członków Giełdy co najmniej na 7 dni przed dniem ich wejścia w życie.

Załącznik. Opłaty giełdowe

1.	Opłaty stałe:	
1.1.	Opłata od wniosku o zawarcie umowy o członkostwo na giełdzie	2 000 PLN
1.2.	Opłaty roczne za uczestnictwo na poszczególnych rynkach:	
1.2.1.	Opłata roczna za uczestnictwo na RDNiB – wariant I	100 000 PLN
1.2.2.	Opłata roczna za uczestnictwo na RDNiB – wariant II	1.000 PLN
Dokonanie wyboru Wariantu I opłaty rocznej za uczestnictwo na RDNiB skutkuje wyborem wariantu I opłaty transakcyjnej sesyjnej RDNiB. Dokonanie wyboru Wariantu II opłaty rocznej skutkuje wyborem wariantu II opłaty transakcyjnej sesyjnej RDNiB. Opłata z tytułu Usługi giełdowej dla transakcji pozasesyjnych na RDNiB jest jednakowa dla każdego Wariantu.		
1.2.3.	Opłata roczna za uczestnictwo na RG	0 PLN
1.2.4.	Opłata roczna za uczestnictwo na RTT	20 000 PLN
Członkowie Giełdy dopuszczeni do działania na RDNiB nie ponoszą opłat rocznych na RTT.		
1.2.5.	Opłata roczna za uczestnictwo na RPM	0 PLN
1.2.6.	Opłata roczna za uczestnictwo na RUE	0 PLN
2.	Opłaty transakcyjne:	
Opłaty transakcyjne są pobierane od każdej strony transakcji:		
2.1.	Opłaty transakcyjne – RDNiB	
2.1.1.	Usługa giełdowa– transakcje sesyjne (wariant I)	0,05 PLN / 1 MWh
2.1.2.	Usługa giełdowa– transakcje sesyjne blokowe (wariant I)	0,05 PLN / 1 MWh
2.1.3.	Usługa giełdowa – transakcje sesyjne (wariant II)	0,45 PLN / 1 MWh
2.1.4.	Usługa giełdowa – transakcje sesyjne blokowe (wariant II)	0,45 PLN / 1 MWh
2.1.5.	Usługa giełdowa – transakcje pozasesyjne	0,10 PLN / 1 MWh
2.2.	Opłaty transakcyjne – RG	
2.2.1.	Usługa giełdowa	2,00 PLN / 1000 m3
2.3.	Opłaty transakcyjne – RPM	
2.3.1.	Dla Praw Majątkowych do Świadectw Pochodzenia dla energii wyprodukowanej w odnawialnych źródłach energii	
2.3.1.1.	Usługa giełdowa dotycząca transakcji sesyjnych - zawieranych w systemie notowań jednolitych i notowań ciągłych	0,35 PLN / 1 MWh
2.3.1.2.	Usługa giełdowa dotycząca transakcji pozasesyjnych rozliczanych przez Giełdę	0,50 PLN / 1 MWh
2.3.1.3.	Usługa giełdowa dotycząca transakcji pozasesyjnych nierozliczanych przez Giełdę	0,50 PLN / 1 MWh
2.3.2.	Dla Praw Majątkowych do Świadectw Pochodzenia dla energii wyprodukowanej w wysokosprawnej Kogeneracji w źródłach, o których mowa art. 9l ust.1 pkt 1 ustawy Prawo energetyczne.	
2.3.2.1.	Usługa giełdowa dotycząca transakcji sesyjnych zawieranych w systemie notowań jednolitych i notowań ciągłych	0,20 PLN / 1 MWh

2.3.2.2.	Usługa giełdowa dotycząca transakcji pozasesyjnych rozliczanych przez Giełdę	0,25 PLN / 1 MWh
2.3.2.3.	Usługa giełdowa dotycząca transakcji pozasesyjnych nierozliczanych przez Giełdę	0,25 PLN / 1 MWh
2.3.3.	Dla Praw Majątkowych do Świadczeń Pochodzenia dla energii wyprodukowanej w wysokosprawnej kogeneracji w źródłach, o których mowa art. 9l ust.1 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne.	
2.3.3.1.	Usługa giełdowa dotycząca transakcji sesyjnych zawieranych w systemie notowań jednolitych i notowań ciągłych	0,05 PLN / 1 MWh
2.3.3.2.	Usługa giełdowa dotycząca transakcji pozasesyjnych rozliczanych przez Giełdę	0,06 PLN / 1 MWh
2.3.3.3.	Usługa giełdowa dotycząca transakcji pozasesyjnych nierozliczanych przez Giełdę	0,06 PLN / 1 MWh
2.3.4.	Dla Praw Majątkowych do Świadczeń Pochodzenia dla energii wyprodukowanej w wysokosprawnej kogeneracji w innych źródłach, o których mowa w ustawie Prawo energetyczne.	
2.3.4.1.	Usługa giełdowa dotycząca transakcji sesyjnych zawieranych w systemie notowań jednolitych i notowań ciągłych	0,20 PLN / 1 MWh
2.3.4.2.	Usługa giełdowa dotycząca transakcji pozasesyjnych rozliczanych przez Giełdę	0,25 PLN / 1 MWh
2.3.4.3.	Usługa giełdowa dotycząca transakcji pozasesyjnych nierozliczanych przez Giełdę	0,25 PLN / 1 MWh
2.3.5.	Opłaty transakcyjne – RUE	
2.3.5.1.	Usługa giełdowa dla transakcji zawieranych w systemie notowań jednolitych i notowań ciągłych	0,15 PLN / 1 uprawnienie
2.3.5.2.	Usługa giełdowa dla transakcji pozasesyjnej	0,15 PLN / 1 uprawnienie
2.3.6.	Opłaty transakcyjne – RTT	
2.3.6.1.	Usługa giełdowa dla instrumentów terminowych	0,04 PLN / 1 MWh
3.	Opłaty dodatkowe:	
3.1.	Opłaty z tytułu anulowania transakcji błędnej (pobierana od Członka Giełdy wnioskującego o ich anulowanie)	
3.1.1.	Opłata za złożenie wniosku o anulowanie transakcji błędnej	10.000,00 PLN
3.1.2.	Opłata pobierana od wnioskującego w przypadku anulowania transakcji	1% wartości anulowanej transakcji, nie mniej niż 1.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
Od stron anulowanych transakcji nie są pobierane opłaty określone w pkt. 2. wynikające z tych transakcji.		

UWAGI:

- 1) Sposób i termin uiszczenia opłaty rocznej oraz sposób i termin składania deklaracji w sprawie wyboru wariantu opłaty rocznej określa Zarząd Giełdy.
- 2) Wyboru wariantu opłaty rocznej za uczestnictwo na RDNiB na dany rok kalendarzowy dokonuje Członek Giełdy. W przypadku, gdy Członek Giełdy nie złoży w terminie deklaracji o wyborze wariantu opłaty rocznej za uczestnictwo na RDNiB uznaje się, że Członek Giełdy kontynuuje wariant opłaty rocznej wybrany na poprzedni rok kalendarzowy.
- 3) Wysokość pierwszej opłaty rocznej od Członków zawierających umowę o członkostwo w trakcie trwania danego roku kalendarzowego i wybierających wariant I opłaty za uczestnictwo na RDNiB, będzie obliczona proporcjonalnie do pozostałej części danego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem miesiąca, w którym umowa o członkostwo została zawarta. Wysokość pierwszej opłaty rocznej od Członków zawierających umowę o członkostwo w trakcie trwania danego roku kalendarzowego i wybierających wariant II opłaty za uczestnictwo na RDNiB, będzie naliczana w pełnej wysokości.
- 4) Opłata roczna nie podlega zwrotowi w przypadku zawieszenia członkostwa bądź rozwiązania umowy o członkostwo.
- 5) Opłaty przedstawione w niniejszym Załączniku nie zawierają podatku VAT.